

5

494.3

q-17

لطائف آثاب

ԳԵՂԵՑԻԿ ԳՐՈՒԱԾՔ

قسم اول Ա. ՄԱՍՆ

ՎԵՅԵՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Յանձնարարեալ յՈւսումնական Խորհրդոյ Ազգային
Կեդրոնական Վարչութեան

Բարոյական վեպեր, նկարագրական եւ գիտական
հատուածներ, խրատներ, առակներ եւ զուարճալիք

ՅՕՐԻՆԵՑ

ՄԻՋՐԱՆ ԱՔԻԿԵԱՆ

بارخصت نظارت جلیله معارف

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐ. Ն. Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

1889

— ❧ — الله هس یرده در — ❧ —

پاپاسک بری بر محله فوق العاده فراستی وار دیو شهرت
بولش اولان آتی یاشنده بر چوجقه «الله نرده در» دیو
سؤال ایلر و بیلدیکنده قوجه بر پورتقال ویره جکنی سویلر .
اشته چوجق بوکا جواباً «سن دی باقه لم نرده دکدر
اولوقت بن سکا ایکی دانه ویرهیم» دیر .

فوق العاده	شهرت	پاپاسک	بر	محله	فوق
فراست	سؤال	بولش	اولان	آتی	یاشنده
دیو	جواباً	اشته	چوجق	بوکا	جواباً
		سن	دی	باقه	لم
		نرده	دکدر	اولوقت	بن
		سکا	ایکی	دانه	ویرهیم
		دیر			

— ❧ — طمعکار بر آدم — ❧ —

۲۰۱۵-۲۳۹
قایمیه طمعکار اححق آدمک بری برکون بازاردن بر قاز
۹۶۶۵۲ - ۱۱۷۹۹-۵۷ (۱۱۷۹۹-۵۷) ۲۳۹

آلوب خانه سنه كتورر . كتوردیكى كونده حیوان یورطلامغه باشلار ایسه ده حریف بوکا قناعت ایتیهرك « كونده بر دانه یورطلامسنه بکلیه جکمه ایسه قارنی یاروب اولانجه سنی بر دفعه دن چقارم » دیر و بچاغی قازك بوغازینه باصوب باشی کسر و قارنی یارار ایسه ده ظن و خیال ایتدیكى یورطه لردن بر دانه سنی بیله بوله مدیغدن كونلرجه محزون و مکدر اولور .

(تنبيه)

اشته بو مثل صبر و قناعتی اولیان آدمرك دائما خائب و خاسر اولدقلرینی ایما ایدر .

طبعكار	مهمون	مهمون	مهمون
غایتله	مهمون	مهمون	مهمون
احق	مهمون	مهمون	مهمون
بازار	مهمون	مهمون	مهمون
خانه	مهمون	مهمون	مهمون
ظن	مهمون	مهمون	مهمون
خیال	مهمون	مهمون	مهمون

— مهمون —

مهمون اولقدر عیار اولقدر حيله كار بر حیواندرکه بعض کره انسانی بیله آلدادر . انسانك خاطرینه کلیان شیئ یاپار . برکون میمونك برینه فندق ویرلر ویرکن مسخره لقلرینی

سیر ایدرلر مش سیرجیلردن بریسی بر فندغك اینجه هر نصلسه بر آری قور و فندغی میمونه ویرر میمون فندغی آغزینه آلوب قیرنجه آری میمونك دیلی صوقار و بواش بویه لکله کچر . بر قاج کون صکره ینه میمونه فندق ویرلر میموندر فندغی انه آنجه بر کره صالار برده قولاغنه طوتار ایوجه دکدر ایچروده کورلی فلان ایشتمز ایسه قیروب یراشته بونك کبی دها پك چوق عیارلقلری واردر .

(حکایات منتخبه)

عیار مهمون | حکایات منتخبه | عیار مهمون
حيله كار مهمون | عیار مهمون | عیار مهمون
عیارلق مهمون | عیار مهمون | عیار مهمون

— بیکس چوجفك حسرتی —

ای قرن داش نه موتلو سکا
سنگ وار بر بابا بر آنا
ویا خود بر قرداش بر آبلا
یا خود جانندن باقار اقربا
طفل کن اولورلر سکا فدا
نهایت اولورسك بردانا
قرانوب اولورسك توانا
امدادك کیدر تیز هر یانه

اشته بالقجی بونی کورنجه بره آمان! دیهرك ایچرو
فرلانوپ عباسنی قورتارر ایسهده تلکیده بروده طورمیوب
طبانن قالدیره رق صلامون آغزنده قاجیورر.

تلیکی	سولت	سولت	سولت
فندبالنی	چای	چای	چای
کلپه	آغ	آغ	آغ
احداث	عودت	عودت	عودت
درون	صفای خاطرله	صفای خاطرله	صفای خاطرله
بر مقدار	پر	پر	پر

مرکب ایله بارکیر

مثل . برکون مرکب ایله بارکیر برابرجه کیدر ایکن
مرکب اوستنده اولان حوله نك طاقتندن زیاده آغر اولوب
جانی آغزینه کلدیکنندن بختله حوله دن بر مقدارینی مرچه
اوزرندن آلسنی بارکیره یالوارر ایسهده بارکیر راحتنی بوزمق
ایستمیوب یولنه دوام ایدر . بونك اوزرینه چوق کچمدن
مرکب یره ییقیلهرق یوکی آلتنده هلاک اولمغله صاحبی درحال
مرکبک دریسنی یوزه رک تکمیل یوکیله برابر بارکیره تحمیل
ایدر اشته بارکیر بونی کورنجه پوصله یی شاشیره رق « وای

بونه بلاد رکلدی باشمه . بن مرکبک یوکنندن بر مقدارینی بیله
آلتق ایستمز ایکن شمدی دکل یالکز تکمیلنی الا دریسنی دخی
طاشیه جغ « دیوب آمان آمان باغیره رق ازیله طوردی .

(تنبیه)

اشته بو مثل کوستررکه اقرانه یاردم ایتیمان آدم بر
کون اولور آنلردن بتر اولور .

مرکب	دوام	دوام	دوام
بارکیر	هلاک	هلاک	هلاک
اقران	درحال	درحال	درحال
حواله	بوزمک	بوزمک	بوزمک
طاقت	تحمیل	تحمیل	تحمیل
بختله	پوصله یی شاشیره رق	پوصله یی شاشیره رق	پوصله یی شاشیره رق
مرچه	زحمت	زحمت	زحمت

اوافاجق شیئدن اکثریا بیوک مضرت طوغار

کویلونك بری شهره کتمک اوزره حیواننی حاضرلر
ایکن نعللرک برندن برمیخ چیقمش اولدیغنی کورر ایسهده
اهمالیغندن قید ایتمیوب اوزرینه راکباً یوله روان اولور . بر
چاریک قدر یوله کندیکننده مذکور نعل قویار فقط کویلوینه
قید ایتیه رک یولنه دوام ایدر ایسهده کچدیکی یوللر صارپ

وطاشلق اولديغندن حيوانك آياغى ايخينهرك آقصار . بوسرهده
ناكهان اورمان ايچندن ايكي حيدود ظهورله كندوسنه طوغرى
كلورلر . ايمدى كويلو بونلره طوتلماق اوزره حيواني
آشورى قامچيلر ايسهده حيوانده يوريمكه مجال قالمديغندن
نهايت يقاي اله ويرهرك اولانجه سندن صويلور حيواني
قاپديرر و بوندن فضله خيلده خرپه نور .

اشته بزم كويلو بر ميخ يوزندن دوچار اولديني بوضايعاتدن
يوركي پاره پاره اوله رق همان عريان و يايان خانه سنه دونهرك
كدرندن خسته نور واقربا واجابنه دائم شو نصيحتي ويرر .

اوليه كه جزئي بر شيئي اهل ايدمه سر
سكره قتي بيوك بر شيئي اوسته ويرر سر

اکثریا	اغدی	اغدی	اغدی
مضرت	آشوری	آشوری	آشوری
شهر	مجال	مجال	مجال
نعل	یقایی اله ویرمک	یقایی اله ویرمک	یقایی اله ویرمک
میخ	خیلی	خیلی	خیلی
اهمالجیلوق	خرپه لئق	خرپه لئق	خرپه لئق
قید ایتک	دوچار اولق	دوچار اولق	دوچار اولق
راکیا	ضایعات	ضایعات	ضایعات
یوله روان اولق	همان	همان	همان
صارپ	عریان	عریان	عریان
آقصامق			

ناكهان	جزئي	جزئي	جزئي
حيدود	اهمال	اهمال	اهمال
ظهور	قتي	قتي	قتي

صبر ايله يشايان كيتلو بر فامليا

چين ايمپراطورلرندن برى كندو الكسى داخلنده سياحت
اوزره ايكن بركون بالتصادف بر خانه يه قوناق ايدر . مكرسه
بو خانه ده اوک بيوكى ايله قادينلرى اولادلرى كينلرى دامادلرى
طورونلرى خدمتكارلرى جمعاً قرق كشي هپ برلكده كال
آسايش و امتزاجله يشارلر مش و بركون نزاع و او يغونسز قللرى
ايشيدلماش ايمش . ايمپراطور بو حالى كورهرك حيران اولمغله
اوک بيوكنه سؤال ايدر كه « بو غلبه لقهده بو قدر چشيد آدمير
آراسنده آسايش حالى نه يولده محافظه ايدر » ؟ اولدخى جواباً
« صبر ينه صبر ينه صبر ايتمكله » دير .

کيتلو	جما	جما	جما
ايمپراطور	کال	کال	کال
الکا	بالتصادف	بالتصادف	بالتصادف
داخلنده	قوناق ايتک	قوناق ايتک	قوناق ايتک
سياحت	داماد	داماد	داماد

امتر اچ ۴۴۴۴۴۴۴۴	آسایش ۴۴۴۴۴۴۴۴	խաղաղութիւն
نزع ۴۴۴۴۴۴۴۴	خیران اولق ۴۴۴۴۴۴۴۴	Հիւսիւ
اویغونسزلی ۴۴۴۴۴۴۴۴	محافظه ۴۴۴۴۴۴۴۴	պահպանել
		գութիւն

— ۛ ۛ ضروب امثال ۛ —

امك اولينجه يك اولز . اشكين آت ينى
آرتير . قارنجهدن عبرت آل يازدن قيشی قارشولر .
فقيرلق عيب دكل تنبللك عيب . صوريحي اول كه بيليحي
اولهسك . چوق ييانده صاغلق چوق اويويانده عقل چوق
سويلينده كرچك اولز . عقل ياشده دكل ياشده در .
طوغرينك ياردچيسي الله . بو كوني ايشی فردايه صالحه .
دنيا بر كمی عقل يلكنی فكر دومنی قوللان كنديكي
كوريم سنی .

ضروب امثال ۴۴۴۴۴۴۴۴	فردا ۴۴۴۴۴۴۴۴	վաղը
۴۴۴۴۴۴۴۴	صالحه ۴۴۴۴۴۴۴۴	մի ատաղեկը
امك ۴۴۴۴۴۴۴۴	كرچك ۴۴۴۴۴۴۴۴	ճրճիկ
اشكين ۴۴۴۴۴۴۴۴	فكر ۴۴۴۴۴۴۴۴	մտածութիւն

— ۛ ۛ آت ۛ —

آت طويغولو وفائدهلو بر حيواندر . آت قسمنك

طبعی خرچين اوليوب خدمته دائم مطيعدر . آتک خلقتده
بيقمق و جان اينجتمك خاصيتلری اوليوب انجق انسانلرك
خدمتده بولنمق اوزره يراذلشدر . كندو يی انجق اوت و
صمان و آريه و بغدادی اولوب دفع جوع ايچون جانلو
حيواناتی پارهملز .

آت قسمی صاحبنی پك سور و آكا پك چابق آليشور .
وقتيله عسكردن برينك سو كيلو بر آتی اولوب آكا راکباً
جنكه كيدر . اثنای حربده مقتولاً يره دوشديكنده حيوان
مقتولك جسندن اصلا آيرليوب كونلرجه آج و صوسز باشی
اوجنده آياق اوستی بكلر و نهايت آجلغندن ياننده اولور .

خرچين ۴۴۴۴۴۴۴۴	دفع جوع ۴۴۴۴۴۴۴۴	անընտել
مطيع ۴۴۴۴۴۴۴۴	اثنای ۴۴۴۴۴۴۴۴	Հնազանդ
خلقت ۴۴۴۴۴۴۴۴	حرب ۴۴۴۴۴۴۴۴	ստեղծութիւն
خاصيت ۴۴۴۴۴۴۴۴	مقتولاً ۴۴۴۴۴۴۴۴	բռնութիւն
	جسد ۴۴۴۴۴۴۴۴	յատկութիւն

— ۛ ۛ كوپك و كولكه سی ۛ —

بركون بركلب بيوجك بر پارچه كيك بولوب سرور
ايله كتمكده ايكن برايرمغه راست كلير . بر طرفدن او بر

طرفه مرور ایدمک ایچون کویلور اویردن قارشو محله
بردیرک اوزاتمشلرمش . کوپک بودیرک اوزرندن کچرکن
کندیسنک و آغزنده کی میکک کولکهنی صویک ایچنده کورنجه
بوکولکهنی کنیدیسی مثللو ایو برلقمه بولش بشقه برکلب
ظن ایدوب زیاده سیله قشقاندیغندن شونندن بوهمیکی دخی
آلهیمده بنم اولسون خلیاسیله کنیدی آغزنده بولنان همیکی
براقوب کلب ظن ایلدیکی کولکهنسک اوستته آیلور . اما
صویه عکس ایدن کنیدی صورتی نابید اولنجه اغزندن
براقدینی همیکی آرار . حالبوکه آقندی آنی آلوب کوتورمش
اولدیغندن بوله منجه ایتدیکی یاکشلی اکلایه رق زیاده سیله
پشیمان اولوب کدرندن حوالامغه باشلار .

(تنیه)

اشته بوکلب برکولکهنیه طمع ایتکله بولش اولدینی
نعمتدن محروم قالدینی کبی برکمه دخی جناب حقک کنیدیسه
احسان ایتدیکی شیئه قناعت ایتوبده بشقه سنک النده کی مالنه
طمع ایدوب الغه صواشیر ایسه کنیدیسنده بولنان مالدن
نعمتدن دخی محروم قالیر .

(آناختار)

کلب	خلیا	کلک
سرور	عکس	کلک
ایرمق	صورت	کلک
مرور		کلک

نابید	احسان	کلک
نعمت	صواشیر	کلک
جناب حق		کلک
		کلک

— برپایاغانک حکایه سی —

فقیر برآدمک برپایاغانی اولوب « آکا شبهه یوق »
سوزینی آکا تعلیم ایتشدی . ائیدی پایاغان بوندن بشقه بر
سوز بیلمیوب بتون کون ایصلق چالار وهرنه صوریلور
ایسه « آکا شبهه یوق » جوابنی ویرر ایدی .
برکون صاحبی آنی صاتمق ایچون بازاره کتورر و
« پایاغان صاتیقدر یکریمی لیرایه » دیو ندا ایدر .
آدمک بریدخی بهاسنک یوکسکلکنه شاشه رق حیوانه
خطاباً « پایاغان سن یکریمی لیرا ایدرمیسک » دیر .
اشته پایاغان بوکا جواباً « آکا شبهه یوق » دیمسیله او
آدم اولقدر محظوظ اولورکه مذکور فیئاده آنی اشترا ایدوب
خانه سنه کتورر .
برایام مرورنده مرقوم پایاغانک بشقه برسوز بیلمدیکنی
کورهرک اولقدر پاره ویردیکنه نادم اوله رق برکون قفسک
یاننده « وای بن نه دیوانه ایشم که اولقدر پاره نی یبانه آتشم »
دیمسنده پایاغانک دخی اوتندن « آکا شبهه یوق » دیمسی پک
اصابت اولمشدر .

صوكسز امتحان

حكيمك برينه امتحانده خستيني نه يولده ترلدرسك
 ديو صورمشلر حكيم دخي جواباً « قاينار قاينار پاپاييه خاتم
 چينچكي اخلامور و مرور صوبي ويررم و آياقلايني صيچاق
 صويه قورم و جسمنده خردل كزديررم » ديمش ايسه ده
 مجلس بو قدرله اکتفا ايتيوب « دها دهه نه ياغلي » ديو
 صورنجه حكيم غايت صيقيله رق « افندم بونلره ترلز ايسه
 بو محله امتحانه صوقلي » ديمشدر .

يوخسولك خانه سي

بك فقير بر آدم چوجيله يولده كيدر كن هنوز
 خانه سندن چيقاريلان برزنكين جنازه سنه راست كمش . ميتك
 متعلقاتي « آه سنك كيده جكك يرده يمك يوق ايجمك يوق
 يتاق يوق يورغان يوق آه نه اوله جقسك » ديو اغلاشوب
 فرياد و فغان ايدرلر ايكن چوجق باباسنه دونه رك « باباجغم !
 عجبيا بو جنازه ني بزم اوه مي كوتوريورلر ؟ » ديمش .

بر خواجه ايله بازارلق

هم خسييس و هم احق كويلونك بري چوجفني

اوقوتمق اوزره بر خواجهيه كوتوروب شهرى قاچ غروش
 ويره جكني صورار . خواجه دخي « ايلك سنه آيده التمش
 غروش و ايكنجي سنه ايسه آيده قرق غروش ويره جكسك »
 ديمسند حريف « اويله ايسه ايكنجي سنده دن باشلادرم »
 ديمشدر .

امتحان	امتحان	امتحان	امتحان
جسم	جسم	جسم	جسم
يوخسول	يوخسول	يوخسول	يوخسول
هنوز	هنوز	هنوز	هنوز
جنازه	جنازه	جنازه	جنازه
ميت	ميت	ميت	ميت
خسيس	خسيس	خسيس	خسيس

معلومات نافع

سؤال . كاغد ندن ياييلور ؟
 جواب . پاموقدن پچاورادن و بر قاچ جنس صماندن .
 بونلري غايتله اوفق پارچه ليوب صوايله حاشا لارلر
 بوندن لايه كبي برشي حاصل اولور . بعده
 بو لايهي سوزه رك و قوريده رق منكنه يه ويررلر
 كه بوندن چيقان طبقه لر اليوم كورديكمز طبقه
 كاغدلر در .

س . متار ندر ؟

ج . بر نوع میشه آناجنك طیش قبوغی اولوب انجق
سکر و یا طقوز سنهده بر دفعه آناجندن
صویلور .

س . سونکر ندر ؟

ج . بر نوع دکر حیواننك یموشاق قوریسیدر .
حیوان صاغ ایکن بو اسکلتك هپ اولوقلری
پلته کی غایت یموشاق بر اتله طولودر .

س . اینجو ندر ؟

ج . صدفك قارنندن چیقار غایت سرت و پارلاق
بر طاشدر .

س . جام ندن یاپیلور ؟

ج . باشلوجه قومدن و یا چقماق طاشندن . بونلری
صودا ایله قارشیدر هرق غایتله قیزغین آتشد
اریتدکدنصرکه اوزون بوریلر ایله برر پارچه
آلوب اوفرلر و ایستدکلری شکلی ویرلر .

س . شکر ندن یاپیلور ؟

ج . شکر قامشی و پانجار و سائرهنك شیرهنندن
یاپیلور . بونلری منکنهده باصارلر و شیرهنی
تمیزلدکدنصرکه جام جام اولنجیه قدر حاشلایوب
سوزچکن کچورلر .

معلومات	اسکلت	شکل	ایجنو
نافعه	شکل	سائره	شیره
پاموق	شکل	شیره	
طیش	شکل	شیره	

آنالره متدارز

کیم بسلدی بنی قوجاغنده
بوسه ایله قویوب یگاغنده
تنسیله صالایوب آیاغنده
آناجنم طاتلو آناجنم

قاچان او یورکن صالی بشکده
وجودم باغلو ایکن ایلکده
کیم ایدی بنی باقان کوزلکده
آناجنم طاتلو آناجنم

یا کیم ایدی او قادین کیم باغین
آغلیوب اولوردی محزون آرغین
چون خستهك ایلردی بنی طالغین
آناجنم طاتلو آناجنم

کیمدر صوندی بکا که وار الله
هر بر ایشده کرک رضاء الله

یوقسه بوله‌م رفاه و فلاح
آناجیم طاتلو آناجیم

بس جانم اولسون آکا فدا
ریم ایتمسون بنی آندن جدا
بیگده بر ایده‌یم لطفن ادا

(انگلیزجه‌دن مترجم)

مفتدار	Հարստագէտ	رضاء الله	Աստուծոյ բնական
بوسه	Բոսէ		Հաճութիւնը
آناجیم	Անայիմ	رفاه	Երջանկութիւն
قاجان	Չագյան	فلاح	Բարօրութիւն
صاللی	Սալլի	بس	Աւելին
ایلك	Այلك	جدا ایتمک	Չլուծել
محزون	Մոչոն	لطفن	Նորա շնորհը
آرغین	Արغین	ادا	Հատուցանել
صونقی	Տոնգի	مترجم	Թարգմանեալ

تحصیلک فائده‌سی

ژاق نامنده غایت تبتل بر چوجق تحصیلده اولان
هوسسزکنی اورتکم اوزره هر وقت دیر ایمش که
«مکتبده اوکر دیلن شیر نه ایشه یارار».

بر کون اقریاسندن موسی نامنده چالشقان و تحصیله
غایتله هوسکار بر چوجقله قیرده کرینور ایکن بردنبره

بوره ظهوریله دهشتلی صورتده کوك کورلر شمشکدر
چاقار و سجیم کبی یغمور آتار.

بو صرمدده ژاق قیر اورتهدنده بولنان تک و بیوک
بر میشه آغاجی آتته قوشوب سپرلندکده موسی همان
باغیره‌رق دیر «آمان برادر اوراده طورمه خواجه‌مز
دیمشدر که «کوك کورلدیکی وقت آغاجلر آتته سپرلنمک
مخاطره‌لودر چونکه آغاجلرک و بنالرک اوجلری ییلدیرم
چکر».

ژاق بو سوزه اینانیه‌رق یرندن قیملداتمز ایسه‌ده
رفیقنک آشوری یالوارمسی اوزرینه آغاجک یانندن
آیریلهرق یوز خطوه قدر برویه کلور اول آراق همان
کوز آلورجه‌سنه غایت کسکین بر ضیا اورتلنی قاپلایوب
دهشتلی بر سس چقار و او قوجامان میشه آغاجنه شمشک
اصابتیه یوقارودن آشایه قدر یاروب ایکی پارچه ایدر.
اشته نادان ژاق بونی کورمکه اند بند اولوب موسانک
انی طوته‌رق «آه قرداشم سن اولسیدک شمدی اولمش ایدم.
آه بو خواجه‌لرمزک دیدکلری نقدر قیمتی شیر ایمش آرتق
تبتلیمکه توبه‌لر اولسون بوندن صکره بر کون مکتبدن
قالیوب بر دقیقه بیله بوش کچورمیه‌جکم» دیر و حقیقت
حالده عهد ایتدیکی کبی تحصیل خصوصنه جان و کوکلدن
صاریلهرق نهایته بیوک بر ذات اولور.

ترتیب ۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰ | آمانه دوشورمک
 ۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰ | نیاز
 مات ایتمک ۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰

❖ دیوژنك بعض مناقی ❖

پیلطون نام فیلسوف برکون درسخانه سنده انسانك
 تعریفی ایدر ایکن « انسان ایکی آياخی اوزرنده کزر
 وجودی تویدن عاری بر حیواندر » دیمش اولدیغندن
 دیوژن درحال بر خروس بولوب تویرینی یوله رق درسخانه
 ایچنه صالیویرمش و « اشته افندیلر معلمکرك سزه تعریف
 ایتدیکی انسان بو در » دیمش .

برکون دخی صوی غایت پس بر حمامه کیرر .
 صورار که بو حمامه کیرنلر بعده تمیزلنمک ایچون نه یاپارلر؟
 وفات ایده جکی زمان « سنی نزهه کوملم » دیه
 صورمشلر « طاغك باشنه آتی ویرکز » دیمش « جانم
 اوراده وجودیکی قورت قوش یر » دیمشلر « صوایمی یانمه
 قویکزده کلدکری زمان باشلرینه اورمیم » دیمش « الله الله
 سن اولدیكك زمان نه طویارسك که » دیدکلرنده « اولیه
 ایسه قورتلر قوشلر ییه جك دیه نه دوشونیورسکر؟
 وارسونلر یسونلر » جوابی ویرمش .

برکون دخی صورمشلر که کشی دشمنندن انتقام
 آلتی اوزره نه یاپمیلدر ! اولدخی جواباً دیمشدر که « دشمنی
 چاتلامق ایچون ایو آدم اولغه ایو اون چیقارمغه
 چالشمیلدر » .

مناقب	۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	معلم	۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰
فیلسوف	۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	وفات	۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰
درسخانه	۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	انتقام	۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰
عاری	۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	اون	۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰	۱۱۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰

❖ بو دنیا بر سرايدر ❖

حکمدارک بری امثالسر بر سرای یایدیروب هرکسک
 کلوب کزمنی و تعریف ایده جکی نقصانک اکال ایدلمنی
 معماره امر ایلر . بناءً علیه هرکس کلوب باقار و آغزلرینک
 صولری آقار ایکن برکون بر درویش کلوب تسبیح النده
 سرایک زیر و بالاسنی کزر و اطراف و اکنافی سیر
 ایلدگدنصکره « هی کیدی هی ! قصوری وار اما سوبلیهم »
 دیر معمار بونی ایشیدنجه درویشی توقیف ایلوب کیفیتی
 حکمداره عرض ایدر . حکمدار دخی درحال درویشک
 جلبنی امر ایدوب آتی حضورینه چیقاردقلرنده « درویش
 بابا بزم سرایک قصوری نه ایش » دیو تلاشله استفسار

ایلر درویش دخی جواباً « اقدم قصوری شو که قویه دیوار اورملی » دیر « ای نه ایچون » دیدیکنده « شونک ایچون که بو دار فانیده کشی بویه مظنن و مکلف سراهه یا هیچ کیرماملی یاخود کیرر ایشه بردها چیقمامیلدر » دیر.

امثالسر	امثالسر	توقیف	توقیف
تقصان	تقصان	کیفیت	کیفیت
اکمال	اکمال	عرض	عرض
مهمار	مهمار	جلب	جلب
درویش	درویش	تلاش	تلاش
تسبیح	تسبیح	استفسار	استفسار
زیر و بالا	زیر و بالا	دار قانی	دار قانی
اطراف و اکناف	اطراف و اکناف	مظنن	مظنن
		مکلف	مکلف

کله جکنی تماميله بیلورسک شمدی دی باقهلم سن کندوک نه وقت اوله جکسک « دیو صورار . او دخی جواباً « اقدم بنده کز همان همان ذات حشمتکردن اوچ کون اول اوله حکم » دیسند قرال جنابلری معهود اشارتی ویرمه پکده جسارت ایتمامشدر .

منجم	منجم	مستقبل	مستقبل
قرال	قرال	بنده کز	بنده کز
حرم	حرم	حشمت	حشمت
اشارت	اشارت	معهود	معهود
نته کیم	نته کیم	همان همان	همان همان

فیل

فیل وجودجه حیوانلرک اک بیوکی اولوب فراستیدخی کسکیندر . بونلردن تربیه کورمامش و حشی حالنده بولنانلر اويله یرتیجی و صالحیجی اولیوب طبعاً حلیم و اوصلودرلر . فیللرک تنهاجه کزملری پک نادر اولوب آکتریا سوری ایله کزینورلر شویله که ایچلرندن اک یاشلو اولان سورینک اوکنه دوشوب یاشجه اندن آشاغی اولان سوری بی سورر و اک کیرودن یورر . اوققلر و طاققتسر اولانلر دخی سورینک اورتہ سندن یوررلر و والدلر یاوریلرینی خرطوملریله

اونبرنجی لوئی ایله بر منجم

منجمک بری فرانسه قراللردن اونبرنجی لوئی ایچون دیر که « حرمندن فلان قادین سکر کوندن اوله جکدر » . حقیقت سکر کون کچر کچمز قادین اولور . بونک اوزرینه قرال منجمک اوکنه کتورلسنی و اشارت ایتدیکنده آتی طوتوب پنجره دن طیشاری آتملرینی خدمه لرینه امر و تنیه ایدر .
اشته قرال منجمی کورر کورمز « نته کیم سن مستقبلده نلر اوله جغنی بیلورم دیورسک و بشقه لرک باشنه نلر

طوتهرق طاشورلر . فيللك بويله جه سوري ايله كرمى
تهلكولو يوللردن چايه كتدكلى هنكامده واقع اولور
يوقسه اورمانلرده واينسز محللرده پراكنده كرلر . اشته
اوجيلر تام بوكرتهده جسارت ايدوب انجق برايكيلى
اوزينه هجوم ايدوبيلورلر . چونكه تكميل سوري يه هجوم
ايدلك لازمكسه كوچك براردوجغز لازمكلور و بودخى
اولسه بيله بر خيلى نفوس قيرلقسزين سورينك ينلمسى
قابل دكلدر .

فيله جزئى مرتبه بيله طوقمق قضالو اولوب حيوانك
جاني نوعما آجيدقده هر كيم ياديسه طوغريجه آنك اوزرينه
وارر و هر تقدر وجودى غايتله آغرا ايسده اديملرى پك
بيوك اولديغندن اك زياده سورتر آدمه بيله قولايقله يتيشور
و آزولريني صاپلايه رق و ياخود خرطوميله طوتهرق طاش
كي فرلادر و بعده اياغي آلتنده چيكنيوب هلاك ايدر .

بو حيوان چاي قيللردن و چقور دره لر ايله كولكلو
محللردن و نمناك يرلردن خط ايدر و صويه مبتلا اولغله
چالقامينجه ايچمز . فيللك اكثريا آغزلريني صولاندرمق و يا
برونلريني سرينلندرمك اوزره خرطوملريني صو ايله
طولديره رق اوته برو سرپمكله و بعضاً سيل كي بردن
بوشالتمقله اكلنورلر .

فيللك صغوغه طيانه مدقلىرى كي شدت حرارته دخى

تحميل ايدمه دكلرندن كونشدن سپرلنك اوزره اك قراكلق
اورمانلرك درينه صوقيلورلر و بعضاً صوده اوطورلر .

وحشى	فيللك	فيللك	فيللك
طبعاً	فيللك	فيللك	فيللك
حليم	فيللك	فيللك	فيللك
اوصلو	فيللك	فيللك	فيللك
تنهاجه	فيللك	فيللك	فيللك
نادر	فيللك	فيللك	فيللك
هنكام	فيللك	فيللك	فيللك
پراكنده	فيللك	فيللك	فيللك
كرته	فيللك	فيللك	فيللك
هجوم	فيللك	فيللك	فيللك
نفوس	فيللك	فيللك	فيللك
برخيلى	فيللك	فيللك	فيللك

حاله دائم شكر ايدن بر درويش

بوكون عالم درويشك برى كندى حالندن بخت ايدر
شويله جه نقل ايتشدر « شمدى يه قدر باشمه هر نه كونا
فلاكت كندى ايسه جناب حقه شكر ايدوب اصلا تشكى
ايتدم . بكا كلن بليه وسفالتلره قارشو دائما كندومى شن
طوتوب غم چكدم . اما شوني درخاطر ايدرم كه مدت
عمرمده ياكز بر دفعه تشكى ايتشم شويله كه بركون آياقه

کيه جك پابوچم اوليوب شدتلی صغوق برهواده يالين آياق
کتمهک مجبور اولديغمدين بو حالدين خيلي کوچنه رک نیاز و
عبادت ايچون محزون و دلخون جامعه کتدم ايسهده اوراده
مجاقلری کسک زوالی بر آدم کوردیکمه ايتديکم تشکيدن
همان توبه و استغفار ايله باشمی سجدهيه قويدم و آراقده
او آدمه باقدجه دریای تفکره طالهرق کندو کندومه
«کشینک آياقلری اوليه جغه ايسه يالين آياق اولمی بيک قات
خيرلودر» ديو سويلندم و جناب حقه بيک شکرلر ايلدم

شکر ايتک	شکر ايتک	دراختر ايتک	دراختر ايتک
عالم	عالم	عبادت	عبادت
بخت	بخت	محزون	محزون
کونا	کونا	دلخون	دلخون
فلاکت	فلاکت	توبه	توبه
تشکی	تشکی	استغفار	استغفار
بلیه	بلیه	سجده	سجده
سفالت	سفالت	تفکر	تفکر
شن	شن	دریا	دریا
غم چکیم	غم چکیم		

— 37 —

ايچنده پک چوق زنکين اولور . حریفک زنکينلیک هر کسه
مراق اولور . پک چوق کسه لرده سببی صورارلر . هر کیم
صورارسه « بن نرهده بر یازی کور رسم آتی اوقومق
و نه ديمک اولديغنی آکلامغه دقت ايتمکه قزاندم » جوانی
ویرمش .

بر کون نصلسه زیاده سودیکی دوستلرندن بریسی ینه او
ایشک اصلی صورار زنکين ینه اسکی جوانی ویرر ايسهده
بو آدمک زنکينه نازی کچدیکندن سؤالی تکرار ایدهرک «
آمان افندم بو جوابکزه هر کس شاشيور مرحمت ایدکده
آچیقجه سويلیک » ديه رک بر طاقم رجالر ايدر . زنکين
ايسه بو دوستک رجالرينی قبول ايدوب ایشی آکلاتمغه
باشلار و ديرک « ای عزيز دوستم ! بن هر نرهده اولورسه
اولسون بر سطر یازی کورسهم مطلقا اوقورم اوقومدن
کچهم ... شمدی سن بو مراقی اکلادمکی ؟ اوليه ايسه
دکله ! ... »

بوندن سکر سنه اول تجارت ايچون فلان شهره کيده
يوردم . بر کون اقشام اوستی اورتالق قرارمقده ايکن يول
اوزرنده و طاغلر ايچنده بر چشمهيه راست کدم صو ايچمک
اوزره چشمهيه ياقلشديغمده چشمه نك اوزرنده بر یازی کوردم
دقت ايتدم مکرسه تاريخ ايمش اسکی مراقم موجبنجه
اوقودم تاريخک معنا سندن « بو طاشک آرقه سنده ديگر بر

وقيله اوقور يازار و اورته حالده کچنور آدمک بری
ذاتاً بولنديغی تجارتدن مأمول اولنمز بر حالده بر قاچ سنه

تاریخ یازیلیدر که مراقلی آدملر اوقوسه لر پک چوق
حظ ایدرلر « کبی شیر آکلادم . او آنده یولی بر اقدم
طاشی قالدیردم صحیحاً طاشک آرقه سنده » ای مراق صاحبی
اولان آدم ! بو چشمه نك یکریمی آدیم قدر آرقه سنده و او
طوغریلقده اوچ آرشون درینلکده بردینه واردر آتی
چیقاروب آل و صفای خاطر ایله یه ! او دینه یی چشمه نك
صاحبی کومشدر سندن شونی رجا ایدرکه انسانیتک اقتضا
ایتدیکی قدر چشمه نك تعمیرینه چالش و اولاد و احفادینه
وصیت ایله « کبی یازیلر کوردوم . طبق تعریفی کبی او یری
بولدم قازیدم بر کوپ طولوسی آلتون بولدم آلدیم اومه
کتوردوم و کویا تجارتدن قزانش کبی یواش یواش میدانه
چیقاردیم . اشته بنم حالم بودر » دیوب حکایه یی تکمیل
ایتمش .

تجارت	թիւորակ	معنا	մեծ	թիւորակ
مأمول	թիւորակ	دینه	գործ	թիւորակ
عزیز	թիւորակ	تعمیر	գործ	թիւորակ
سطر	թիւորակ	احفاد	հարս	թիւորակ
تاریخ	թիւորակ	وصیت	կտակ	թիւորակ

سیاه بر کچی

بر کون اغنیادن بر عرب خانه سندن اون لیرا چالدیرر .
اگرچه سارق خانه خلقتدن اولدیغنه هیچ شبهه ایتمز ایسه ده

کیم اولدیغنی تعیین ایده مدیکندن جمله دنده اشتباه ایدر .
بناء علیه بالجملة خدمتکارلرینی حضورینه جلب ایدرک انلره
خطاباً غایت تمکینه شویله جه دیر « هیکزده بو اقشام بر
کچی حکمندن کچه جکسکز . بو کچینک اويله بر کرامتی وار
درکه کسسه الی صرتنه سوردیکنده اگر قباحتلو ایسه الی
اوزرنده سیاه بر نشانه قالور .

ایمدی اقشام اولدقده مرقوم عرب سیاه بر کچینک
صرتنه مخفیاً بر مقدار کمور توزی سوروب قراکلر بر
چادر درونده باغلار و چادردن چند خطوه اوتوده اوطو-
روب خدمه نك برر برر ایجرویه کیروب اللرینی سورتلرینی
و بعده کلوب کندوسنه کوسترملرینی امر ایدر .

ایمدی جمله سیده کیروب چیقارلر و چیقانلرک کافه سیده اللرینک
قرهیه بویاندیغنی کورمکه اند بند اولورلر انحق ایچلرندن
بری الی بم بیاض چیقمنسده مغرورانه افندیسنه ابراز
ایتدکه مرقوم هان یرندن قیامله پر حدت آنک قولاقلرینی
بوکدرک « خائن ! اشته سارق سن سک چونکه صالت سن
الکی سورمکه جسارت ایتمامشک » دیر و آتی اقرانی بینده
رذیل و بدنام ایلیهرک یانندن قوغار .

اغنیاء	թիւորակ	جلب	գործ	թիւորակ
سارق	թիւորակ	تمکینه	գործ	թիւորակ
خلق	թիւորակ	کرامت	գործ	թիւորակ
تعمین	թիւորակ	مخفیاً	գործ	թիւորակ
اشتباه	թիւորակ		գործ	թիւորակ

(تنيه)

اويله ايسه چوجقلا! شو بالاده کی قصه دن حصه
الهرق تعريف ايديلان محسناتی کندیکره عادت ايتلیسکر
تا که آز زمانده تحصیلگری بتوروب بازار عالمه چیقديغکرده
محروم و معیب اولیهسکر .

توصیه	تاریخ	تاریخ	تاریخ
اعلان	تاریخ	تاریخ	تاریخ
باقی	تاریخ	تاریخ	تاریخ
احبا	تاریخ	تاریخ	تاریخ
ترجیح	تاریخ	تاریخ	تاریخ
تعداد	تاریخ	تاریخ	تاریخ
اولا	تاریخ	تاریخ	تاریخ
اصول	تاریخ	تاریخ	تاریخ
خبردار	تاریخ	تاریخ	تاریخ
دلالیت	تاریخ	تاریخ	تاریخ
ثانیاً	تاریخ	تاریخ	تاریخ
ثالثاً	تاریخ	تاریخ	تاریخ
ادب	تاریخ	تاریخ	تاریخ

— 43 —

بيك ليرالق مجوهرات ترك ايدوب سياحته چيقمش و آتی
ماه قدر اوته برو کردکدنصکره خانه سنه عودت ایتدیکنده
مذکور اماتی استرداد ایلکم اوزره مرقوم یهودی یه
مراجعت ایتش ايسهده یهودی همان انکاره صاپوب زواللی
ارمنی عادتاً چیلدرتمش اولدیغندن وقوع حال بر تقریب
حکمدار دورانک سمعنه وارر .

حکمدار جنابلری مرقوم یهودی دیوانه جلب
ایدوب استتطاق ایدر یهودی بر طاقم یمین بالهلهلر ایدرک
اويله بر امانت آلمدیغنی افاده ایلدیکندن حکمدار در حال
ایکسینکده قطاره اوریلهرق طارتلمسنی امر ایدر . بونک
اوزرینه ایکسیسی دخی طارتیلهرق ارمنینک ثقتی ۷۵
یهودینک ايسه ۵۵ قیه کلکله « هایدی ایلکیزده کیدیکز
بن سزی چاغیریم » دیر و صالیورر :

مزبور خائن بویهجه اوجوز قورتلدیغنه سوينور و
بریده ارمنی ايسه بو حالدن بر شی فهم ایدهمیوب هر دیوان
کونی حکمدارک یولی اوزرنده بکلیوب طورر و حکمدار
یکدیکنده آمان چاغرسون امليله اوست اوسته تمنا ایدوب
ایکی قات اولور ايسهده حکمدار بالعکس یوز چویروب
کورما مزله اوردیغندن بر قاندها درد و کدری آرتهرق
بو حال اوزره بر سنه ده کچر .

فقط کونک بری حکمدار کرک یهودی و کرک

روایت اولنور که اوائلده دیار مصرده اصحاب ثروتدن
بر ارمنی یار صادق ظن ایلدیکی بر یهودی قوکشوسنه امانه

فراسـتـلی بر کور

وقتیله بر اعمی اداره ایله ایکییک غروش آرتیره رق
بو مقدار مبلغی خانه سنک بغچه سنده بر کوشه یه کومر .
حالبو که قوکشولرندن بری بونی کورمکله بر وقت مناسبه
بغچه یه اینوب پارینی قالدیرر . چند کون مرورنده مرقوم
اعمی کومدیکینی یوقلادوقده یرنده بوله مینجه پرکدر اولوب
بو ایشی قوکشوسندن شبهه ایدر .

ایمـدی کور آقچه سنی اله کچورمک اوزره کوزل بر
تدبیر قورار شوپله که فرداسی کون قوکشوسنه واروب
مصاحبت آراسنده « جانم قوکشوم ! بنده درتیک غروش
قدر نقد واردر بونک نصفی بغچه نک کوشه سنده امین بر
محلده کومشم عیا قالان نصفی ده برلکده کومه یم می » دیر .
اشته بو سؤاله جواباً قوکشو « پک ایو ایدرسکر انجق
آخر کسه یه بر شی سویلمیکر » دیمسند کور « اوپله ایسه
صباح واریم قویه یم » دیهرک و بر مقدارده لقلقیاتده بولنه رق
صاوشور .

شمدی بو قوکشو دیگر ایکی بیکه دخی ال آتمی
دیلیهرک بوکا نائل اولق اوزره اولجه آشوردینی ایکییک
غروشی هان او کیجه کوتوروب یرینه قور ایمدی کور

ارمنی یی غفلة دیوانه جلب ایدوب بتکرار طارتلملرینی
امر ایدر بو دفعه یهودینک ثقتی ۸۵ و ارمنینک ایسه ۴۵
کلور ایمدی حکمدار بونی کورنجه « کیدی سنی خائن بو
بیچاره نک مالی ییه ییه یاغ باغلامشسک اوتده ایسه بو
زواللی اولانجه واریتی سکا قایدیروب کول پریشان اولدیندن
تکمیل وجودینک اریمنه سبب اولمشسک » دیهرک فلاخه
یاتیرلسنی امر ایدر اشته اول آنده یهودی آمانه کلوب
آلدینی امانتی اقرار ایدوب عینله کیرو چویرر و ایتدیکنه
بدل بر سنه ده محبوس اولور .

روایت	اقلاممک	دوران	دورانی
اولقلده	اولقلده	سمع	اسلمک
دیار	دیار	جنابلی	جنابلی
اصحاب	اصحاب		
ثروت	ثروت	دیوان	دیوان
یار	یار		
صادق	صادق	استنطاق	استنطاق
امانة	امانة	عین بالله	عین بالله
مجوهرات	مجوهرات		
ترك	ترك	ثقلت	ثقلت
ماه	ماه	قیه	قیه
استرداد	استرداد	منجور	منجور
مراجعة	مراجعة	امل	امل
وقوع حال	وقوع حال	بالعکس	بالعکس
بر تقریب	بر تقریب	غفلة	غفلة
حکمدار	حکمدار	بیچاره	بیچاره

صبح چيقدیغنده طوغریجه بغچه نك معهود كوشه سنه واروب
طوپرانی بر مقدار اشه لدكده اچقه سنی بالتام بولور و منونا
مذكور قو كوشوسنه سسلوب « الله كسه نك جان كوزنی
كورتمسون ایتدیگنر انجق یانكرده كار قالدی » دیهرله
آنی رذیل و بدنام ایدر .

اعی	اسم	آخر	آخر
اداره	اداره	للقیات	للقیات
چند	چند	چند	چند
یوقلامق	یوقلامق	نائل	نائل
پر كدر	پر كدر	معهود	معهود
مصاحبت	مصاحبت	اشمك	اشمك
نقد	نقد	منونا	منونا
امین	امین	بد نام	بد نام

علم و معرفت ك قدر و قیمتی

اوائلدۀ تونس بكارندن بری كندو بیوك مأمورلردن
برینه فنا صورتده كوجنهر ك بر یوجه قله نك اوست قاتنده
ابدالاباد محبوسیتته حكم ایدر . مأمور اگرچه افندیسنك
كوزندن دوشدیکنه وفاملیاسندن واجبا بلرندن آیرلدیغه
مكدر اولور ایسه ده كندو كندوسنی كاملاً یأس و قتوره
ویرمیوب قاچمغه بر چاره بولق اوزره اولانجه معلوماتی
چالقالمغه و ذهننی یورمغه باشلایه رق النهایه بوجكرك

خویلدیجه و قتیله تحصیل ایتش اولدیغی معلومات سایه سنده
بر یول بولور شویله كه
قاریسی آغلاشمق اوزره بر کیجه قله نك پنچره سی
زیرینه كلدیكنده مأمور اهلنه خطاباً « آغلامه كوزم صوص
اول وار اوه كیت و یارین اقشام بكا بر دانه صاغ بو .
بوجکی بر مقدار قوقش ساده یاغ بر یومق ابریشم بر
مقره قالین تیره بر طوره سجم و بر قنغال دخی ایپ
تدارك ایدوب كتور » دیر .

بونك اوزرینه قادین طوغریجه خانیه عودت ایدوب
طبق تعریفی وجهه المذكور شیلری تدارك برله ایرتسی کیجه
قله نك دینه كلور . اولوقت مأمور بوجكك باشنه یاغدن
آزاجق سورمسنی و ابریشمك براوجنی بوجكك كوده سنه
باغلیه رق باش یوقارو قله نك دیوارینه قویمسنی اهلنه تنیه
ایدر و او دخی موجبنجه اجرا ایلر .

مكرسه فنا ویا كوزل كسکین بر قوقو هر نه یاندن
كلور ایسه اول یانه طوغری كتمك بوجكك خونی
اولدیغندن حیوان دپه سنده کی یاغی قوقلايه قوقلايه یوقارویه
طوغری چیقمغه باشلا یوب نهایت مأمورك بولندیغی اوطه نك
پنچره سنه واصل اولور . بو وجهله ابریشمك اوجی
مأمورك انه كچمكله مرقوم شمدی ابریشمك دیگر اوجنه
تیره نی باغلاتدیروب تیره نك اوجنی یوقارو آلور و بر تیره

ایله سجی چکوب سجمله دخی ایی چکر وایپ انه
چکر کچمز همان اوجنی پنچره نك قفسنه باغلا یوب اوزرندن
قایه رق اشاغی اینر و اهلیله همان صاغ سلیم فرار ایدر .
اشته مأمورك بویله جه خلاص نفس ایتسی اوفاجق بر
بوه بوجکنك خویی بلله مش اولسی سایه سنده در .

وجه	فوتور	فوتور	فوتور
قله	اهل	اهل	اهل
ابد الابد	ابریشم	ابریشم	ابریشم
حکم ایتک	قنقال	قنقال	قنقال
افندی	ساده	ساده	ساده
مکدر	کوده	کوده	کوده
یأس	خلاص	خلاص	خلاص
	نفس	نفس	نفس

(تنیسه)

ای طالب معلوم اوله که علم و هنر تحصیل ایتک ایچون
اوج شی لازمدر . اولاً آرزو ایله یورک باغلامق . ثانیاً
فضله اویقویه و اویونه طالمیوب تبدلا کدن و حیلزلقندن
قاچنمق . ثالثاً جبر نفس یغنی اوکرنمک کوججه اولدیغندن
شاید مشکلات چیقار ایسه انسان نفسنی ضبط ایدوب آندن
واز کچمامکدر .

کرم و سردینه باقلماز بو فنا دنیا نك
ایلمه وقتکی ضایع دیه قیش یاز اوقو یاز

طالب	مطلب	مطلب	مطلب
هنر	ضبط	ضبط	ضبط
حیلزلق	کرم	کرم	کرم
جبر نفس	سرد	سرد	سرد
	فنا	فنا	فنا

حلواجی قباغیله پلامود دانه سی

کویلونك بری بیوک بر میشه آغاچك سایه سنده یان
کلوب تزهده ایکن یانی صره یرده اوزامش اولان حلوا .
جی قباغی صاپنی نظر دقته آله رق بر بوکا برده باشی او .
زرنده کی اولو آغاچه باقار و کندو کندویه « تحاف شی !
بو آغاچ بوقدر بیوککی و متانتیله برابر قوزالاق قدر او .
فاجق میوه حاصل ایتسونده بو اینجه جک و قیصه جق قباق
صاپی بو قدر ایری میوه ویرسون ! لایقمیدر یا ! بکا قالور .
سه بو ایری قباقلر هربری بر قطار آغراغنده بو آغاچه
یا قیشور ایدی « دیو سویلنور ایکن ناکهان آغاچدن بر دانه
پلامود دوشه رک حیلزوجه برونه اصابت ایدر و برونی پک
فنا آجیدقنماعدا قان دخی فیشقرر . امدی بزم کویلو اند
بند اوله رق « اشته پایمزی آلدق اگر دوشن دانه بو یرده
کی قباقلردن اولمش اوله ایدی شمدی التده ازلمش بتمش
ایدک » دیمشدر .

مذکور بيوك فاره اختيار و همده كور ايدى چونكه
او كنده بولنان قيرتيلرى سورشدرمينجه ييمز ايدى .
كندوسنه باقان ديكر ايكي فارهيه كلنجه بولنر دخی هيچ
شبهه يوق كه ياوريلرى ايدى .

ايمدى بولنرك اهتمانى كورهرك جناب اللهك حكمته
حيران اولقده ايكن ناكهان قوم چالمنغله مذكور چالشقان
فاره لر كسكين بر سس چيقاره رق كورك يانته واروب آنى
دليكك باشنه كوتورديلر و او دليكنن ايجرو كيرمينجه
كندو سلامتلىنه باقه مديلر .

موجب	موجب	موجب	موجب
سورشدرك	سورشدرك	سورشدرك	سورشدرك
اهتمام	اهتمام	اهتمام	اهتمام
حكمت	حكمت	حكمت	حكمت
حيران	حيران	حيران	حيران
سلامت	سلامت	سلامت	سلامت

خروس ايله تلكى

كنج بر خروس بر كون بر آفاجك بوكسك بر دالنه
قونوب حيزلى اوتر ايكن جواردن كچن بر تلكى سنى
ايشيدوب همان قوشه قوشه خروسه كلور و « سوكيلو دوستم!
نصل سكر ايوميسكر ! سزى كورميهلى خيلى وقتدر » دير .

نظر دفته آلق	نظر دفته آلق	نظر دفته آلق	نظر دفته آلق
اولو	اولو	اولو	اولو
منازلت	منازلت	منازلت	منازلت
اصابت	اصابت	اصابت	اصابت
اصابت	اصابت	اصابت	اصابت

حيوانلرده آنا بابا محبتى

آلمانالو بر ضابط كندو كوزيله كورمش اولدينى بر
منظره ني بويله جه نقل ايدر . « بر صباح يتاغمه اوطوروب
كتاب مطالعه ايدر ايكن بردنبره قولاغمه بر سس دكدى .
كوزلرمى سسك كلديكى طرفه چويروب باقديغمده كوردمكه
اوطه مده بولنان دليكلرك برندن بر فاره چيقه رق اطرافنه
باقدى وينه دليكه كيردى . بر آز صكره ينه كلدى ايسه ده
بو سفر برابرنجه كندندن بيوك بر فاره كتورمش او
آنى قولاغندن چكه چكه دليكنن طيشارى چيقاردى و
اوراده براقدى . بولنرك ارقه سندن ديكر بر فاره دخی
چيقوب ايلك چيقان ايله برلشدى .

بونك اوزرينه ايكيستى بردن اوطه مك ايچنده شورايه
بورايه قوشيشه رق اكمك قيرتيلرىنى طولايوب بيوك فارهيه
كوتورديلر . اشته بو ايش تعجبى موجب اوله رق دها
زياده دقتله باقغه باشلادم .

خروس دخی جواباً « تشکر ایدرم! اولدجه ایوم » دیر.
تلکی — اوله ایسه رجا ایدرم آجاق آغاجدن اینکرده
عجبت ایدلم.

خروس — خیر خیر تشکر ایدرم اولقدر عقلسز دکلم.
چونکه پدردن ایشتمشم که تلکی اڭ زیاده خروس اتندن
خوشلانور.

تلکی — های چوجق اما ایتدک ها! پدرکړک بو دیدیکی
بستون یا کلدشدر چونکه مؤخرأ عموم حیوانات بربرلینه
اصلاً طوقمامق ایچون ینلرنده بر معاهده عقد ایتدیلر.
خروس — عجائب او شیء ممکن می یا! اگر طوغری ایسه
یک بیوک نعمتدر.

اشته خروس بو کلامک اوزرینه کویا اوزاقدن برشیء
کورمش کی بویونی اوزادوب دیک دیک باقدینی صرده
تلکی « آمان دوستم نه وار که اولقدر دقتله باقیورسک »
دیو سسلنور.

خروس دخی جواباً « جانم اولقدر اهمیتلی برشیء دکل.
صالت بر سوری کلب بو طرفه طوغری سورتوب کلیورلر »
دیجه تلکی « هه! هه! بر سوری کلب می کلیور. آمان
اوله ایسه قاچهیم » دیر.

خروس ایسه اوتهدن « وای قاجق هه! هانی بارش کورش
اولدی دیور ایدک ».

تلکی — اوت اوت قاجلی یم چونکه فصل که کوریورسکر
بره قارشو اون چیه جق و او خیشلر ایسه هنوز بارش
کورس معاهده سندن آگاه دکدرلر.

قوغق	قوغق	اهمیتلی	اهمیتلی
اولدجه	اولدجه	صالت	صالت
مؤخرأ	مؤخرأ	کلب	کلب
عموم	عموم	سورتوب	سورتوب
حیوانات	حیوانات	بارش کورش	بارش کورش
مقاوله	مقاوله	خیش	خیش
عقد	عقد	آگاه	آگاه
عظوظ	عظوظ		

— آت خرسزی —

بر کیلونک غایت کوزل بر آتی اولوب بر کیجه
آخورندن چالنور. کویلو ایکی کون قدر اوته برو آریوب
بوله میتجه قطع امید ایدر و بر آت صاتون آلتی اوزره
کوبندن اون بش فرسخ مسافه ده بولنان آت پازارینه کیدر.
اوراده صاتی به قونیلان آتلی کوزدن کچورر ایکن
بر کسنه نک النده کندو حیوانی کوروب طانور و همان
یولارندن طوته رق « بو حیوان بندر بونی چالدرملی اوچ
کوندر » دیو باغیر.

بونك اوزرينه حريف ساخته بر نزاكتله « عزيزم
سز ياكيلورسكز . بو حيواني صاتون آلهلى برسنيه
يكييور بو سزك دكلدر انجق سزكيله مشاهتي اولسي
قابلدز » ديمسند كويلو درحال حيوانك كوزلريني قايوب
« پك ايو ! اكر بو حيوان بونجه وقتدنبرو سنك مالك ايسه
شمدي دى باقم قنغى كوزندن كورمز » ؟ دير .

شمدي حيواني آشوران نفس بو آدم اولوب آشور-
ديغنى بالا طرف معينه ايتامش اولديغندن بو سؤالك اوزرينه
كاملاً پوصله ي شائيره رق لاعلاج بر شئ ديمك اوزره
راست كله صولدن كورمز » دير .

كويلو دخى « اشته بوله مدك يا حيوان صولدن
كورمز دكلدر » ديمسند مرقوم سارق « آه ياكدم
ياكدم يالكز صاغدن كورمز » دينجه كويلو حيوانك
كوزلريني آچوب « اشته آغالر سزده كورك بو حيوان
بر كوزدنده كور دكلدر بو آدم سارقدر بن بو سؤالى
مخصوص ايتدم تاكه سرقتى ميدانه چيقاريم » ديمسيه
اوراده بولنان بالمله سرحيلر قهقهه ي قوپاروب ال چرپارلر .
بو صروده سارق رذيل و رسواى اوله رق حيواني
كويلويه ترك ايدوب فراره يلتور ايسه ده همان اطرافى
قوشاديلوب حكومته تسليم اولنور و محاكمه سى كوريلوب
اوزون مدت پرانغه قونيلور .

قطع امید	قوتلر	معينه	قوتلر
فرسخ	قوتلر	لا علاج	قوتلر
مسافه	قوتلر	راست كله	قوتلر
صاقي	قوتلر	سرقت	قوتلر
ساخته	قوتلر	بالمله	قوتلر
نزاكت	قوتلر	قهقهه	قوتلر
عزيزم	قوتلر	ال چرپق	قوتلر
مشاهيت	قوتلر	رسواى	قوتلر
قابلدز	قوتلر	فرار	قوتلر
نفسى	قوتلر	يلتخك	قوتلر
بالا طرف	قوتلر	مدت	قوتلر
	قوتلر	پرانغه	قوتلر

◀ زما ملر ▶

آتمش ياشنده بر آدمك اون اون ايكي چاغلرنده بر
مخدومي وار ايدى . بر كون اوزاق بر محله عزيمت ايتك
اوزره مركبى اكرليوب اوغلنى بنديرر و كندوسيدخى يايان
اوله رق برلكده يوله روان اولور . بويه جه ايكي اوج ميل
مسافه يه كيدللكده كندولريني كورنلر « باق شو حريفه
بحاق قدر اوغلنى حيوانه بنديروب كندوسيده يدكنده
يوريبور . ارتق بويه بر چوجق بيودكدنصره تربيه قبول

ایدرمی یا! دیو تعیب ایتدکنرنده مرقوم اوغلنی ایندیروب کندوسی بینر و اوغلیده آرقه سندن یورر. بو حالدہ کورنلر «هیچ بر پدر حیوانه بینوبده اوافاجق چوجقنی یایان براقورمی یا» دیهرک کذک تعیب ایتدکنرنده بودفعه ایکسی بردن حیوانه راکب اوله رق یوللرینه دوام ایدرلر ایسه ده بونی دخی مشاهده ایدنلر «باقکر شو مرحتسنزلره برکشی بیلہ طاشیه من بر حیوانه ایکی کشی بنکله جاتی چیقاریبورلر» دیهرک تقییح ایدرلر.

شمدی ایکسی دخی اینه رک حیوانی یدکلیینه آلوب یوررلر ایسه ده بو حاللرینی کورنلر دخی «باقکر شو شاشقینلره! کندولرندن بری راکب اوله بیلور ایکن بیهوده آلیق دوکیورلر» دیهرک استهزا ایلدکنرندن بابا اوغل آرتق ناسک دیلندن قورتلمق اوزره نه یولده طاورانه جقارینی بیلہ میوب کلشی کوزل حرکت ایتمکه قرار ویرلر.

دوام	բամբակ	تعیب	բեկ	սրբանեկ
چاغ	չաղ	تقییح	բեկ	սրբանեկ
مخدوم	մարմար	استهزا	բեک	ծաղրեկ
عزیمت	հանգ	ناس	բեک	ծաղրեկ
روان اولق	հանգ	کلشی کوزل	բեک	ծաղրեկ
میل	միլ		բեک	ծաղրեկ
یدکنده	իڤکنده	حرکت	բեک	ծաղրեկ

— نزاغلو ایکی کدی —

ایکی کدی بر محلدن بر پارچه پینر چالوب بینلرنده تقسیمه اوطورلر ایسه ده بر درلو اویوشه منلر. ایمدی ایکسیده دعوائی میمونه کسیدیرمک اوزره قول و قرار ایدرک همان یانه واروب ایشی آکلاتدقنلرنده میمون کمال خشنودیتله تکلیفی قبول ایدرک دعوائی شویله جه فصل ایدر. اولا الله بر ترازو آلور و پینیری ایکی پارچه ایدرک ترازونک بر کوزینه برینی و دیگر کوزینه دخی دیگرینی قور و طارتار ایسه ده پارچه لردن بری آغر کلور موازنه حاصل ایتمک اوزره اول پارچه نک بر یانندن بیوجک بر لقمه قوپاره رق یر. فقط بودفعه ده دیگر پارچه زیاده سیله آغر کلکله کذک آتی دخی آغزینه آلوب بیوجک بر لقمه قوپارر.

بو صرعه ده کدیلر بو حالدن عظیم تلاشه دوشه رک «آمان آمان آز چوق حصه منزه قائلز سن کیرو ویر بز پایلاشورز» دیو باغرمیلرنده میمون «طورك باقم!» سز قائلسکز اما عدالتده قائلیدر یا! بو مقوله قاریشق دعوالر اویله چارچاق فصل اولتمز» دیو مقابله ایدر وینه ایشنه دوامله پارچه لری ترازونک

کوزلرینه بر قویهرق بر قالدیرهق هر بار موازنه اغورینه
بر مقدار گیر .

اشته زوالی کدیلر کوچ حاله آشوردقلری او دلبر
پنیرلرینک میمونک اغزنده توکنمکده اولدیغنی مشاهده
برله یورکلری پاره پاره اولهرق همان آمانه دوشوب آرتق
کندولرچون زحمت چکمامسنی و قالاتی اولسون کندو-
لرینه اعاده ایلمسنی استرحام ایدرلر . فقط میمون « یوق !
دوستلر ! عجله ایتیکر بنم بورجم هم سزه و هم کندمه
عدالتی اجرا ایتکدر . شمدی قالان پنیر سزه ایتدیکم
خدمته و چکدیکم زحمت قارشولقدرد » دیهرك تکمیلنی اغزینیه
طیقار و محاکمه کر بیتدی دیهرك کمال سکونت و عظمتله آنلری
یوله قور .

تقسیم	اغورینه	مهرن
اویشیق	کوچ حاله	قار
قول و قرار	آشورمق	قار
کال	دلبر	قار
خشنودیت	آمانه دوشمک	قار
فصل	زحمت چکیمک	قار
موازنه	اعاده	قار
کذلک	استرحام	قار
تلاش	محاکمه	قار
قائل	سکونت	قار
عدالت	عظمت	قار
مقوله	زاعلی	قار
مقایله		قار
کچیرمک		قار

کمیچی عقلی

یقین دکرلره پک چوق سفر ایتمش اولان بر کمیچی
برکون چین صولرینه کیده جک اولان برسفینه قید اولور .
کمیچی مدت عمرنده دهها بو قدر اوزاق و خوی سرت
دکرلره کتماش اولدیغندن احباسندن بری بیوک بیوک
تهلکدر کوستره رک اول ایشدن جایدرمغه و قردهده یشامق
اوزره قاندرمغه چیلار ایسهده کمیچی « بوش لاف ایتمه !
بکا قضادن بحث ایلمه ! قردهده دکرذن زیاده تهلکه وار »
دیهرك قارشولق ویرر .

بونک اوزرینه مرقوم دوستی « سنک باباک نه جی
ایدی » دیو صورار . اولدخی جواباً « کمیچی ایدی » دیر .

— ای زرده اولدی ؟

— دکرده ؛ کمیلری باتمغله .

— ای ددهک زرده اولدی ؟

— کذا دکرده ؛ کمیدن دوشوب بوغلمغله .

— ای ددهک ددهسی ؟

— او دخی دکزده ؛ کمیلری طاشه چارپوب

پارهنمغله « دیمسنده مرقوم احباب « اوپله ایسه سن
احق میسک که سلسله کدن بو قدر کشی دکرده تلف اولش

ایکن سن حالا دکرلره کتمکه عزم و قرار ایدیه یورسک «
 دینجه مرقوم کیچی بوکا جواباً « ای سنده بکا دی باقیم
 سنک پدرک زرده اولدی ؟ دیسنه مرقوم احباب
 « معلوم آقرده یتاق ایچنده — ای ددهک ؟ — اولدخی
 کذا یتاقده « دیمکله کیچی « اوپله ایسه سنده احمق
 اوللیسک که آتارکدن چونگی یتاقده جان ویرمش ایکن
 سن اقشاملری ینه یتاغه کیریورسک . سن بیلزمیسک که
 حق تعالی دیلرسه جمیع قوللری هم قرده و هم دریاده
 حفظ ایدر . »

سفر	Տրոբորդու ժողով	عزم	Հոգեբեր
سفینه	Կարգավոր	آنا	Հայր
قید اولفق	Կարգավոր	حق تعالی	Բարձրագույն
بحث	Կարգավոր	دیلرسه	Թե որ կամենայ
کذا	Կարգավոր	جمیع	Բոլոր
حق	Կարգավոր	دریا	Ծով
سلسله	Կարգավոր	تلف اولق	Կորուսել

ایکی حیلہ باز

اهالیسی باشند باشه بون و نادان اولان برکویه بر
 کون اقشام اوستی کوزلجه کینمش بر یولجی اینه رک اوراده
 غلبه لقلو بر میخانه کیدر و آشجی بی چاگیره رق قزارمش

طاوق بودی و بر شیشه دخی تمیز شراب کتورتدیروب
 یمکه باشلار .

فقط بر ایکی لقمه یر یمز ناکهان طعامی ترک ایله
 بوکیلوب قیوریلوب آجیناقلی سسلر چیقارمسیله میخانه ده
 بولنان کویلولر بو حالی کوردکلرنده زردینه واروب دردینی
 صورشدیرلر .

یولجی دخی اون بش کوندنبرو شدتلو صورتده دیش
 آغریسنه مبتلا اولدیغی سویلمکله جمله سیده آشوری متأثر
 اوله رق دردینه درمان آرامق اوزره اوته برو قوشیشورلر .
 بو ائشاده کذلک کوزلجه کینمش دیگر بر آدم مذکور
 میخانه کلوب بر قدح راقی ایچر و میخانه ده کی ولولہ یی
 کوره رک غلبه لغک ایچنه کیرر .

اشته شوندن بوندن ایشی اکلا یخه « طورک طورک
 بن حکیم اونک آغریسنی شمدی تسکین ایدرم » دیه رک
 چانطه سندن اوستالقی قاتلامش یالیزلی کاغده صاریلی بر
 توز چیقاروب « باقسه کر آ موسیو ! پر مغرک اوجی
 اصلا دیکرده بو توزه باتیرکز و بعده اغرییان دیشک اوزرینه
 قویکز » دیر یولجی دخی اول وجه اوزره یاپه رق هان
 « های الله راضی اولسون سندن بونه کسکین علا جدر
 آئیده آغری بی کسدی » دیه رک مرقوم دو قنوره بر لیرا
 ویرر و بر خلیده اکرام ایدر .

اشته کویلیر بونی کوره رک حیران اولوب مذکور
توزدن کندولرینه صاتمسی یالوارلر مرقوم دخی درحال
چانطه سنی آچوب اندن نزدنده موجود ایکوز پاکتی هر
بری بر چاریک مجیدیه صاتوب بتورر و بعده یولجی ایله
کندوسی ال اله ویره رک ایکسی بردن صاوشورلر .

بونک اوزرینه چند کون مرورنده کویدن بعضلرینک
دیشی آغریغله همان مذکور توزدن قوللانورلر ایسه ده هیچ
بر تأثیری اولمز و بوشی هپ کویلیرک حدت و تعجبی
موجب اولور . مکرسه بو توز تباشیر توزی ایش و اول
ایکی یانجی ایسه صافدرون کویلیرلی اغفالله پاره لرینی آلق
اوزره بو او یونی قورمشلر ایش .

ساکین	تسکین	ساکین	تسکین	ساکین	تسکین
وجه اوزره	وجه اوزره	وجه اوزره	وجه اوزره	وجه اوزره	وجه اوزره
صاوشمی	صاوشمی	صاوشمی	صاوشمی	صاوشمی	صاوشمی
چند	چند	چند	چند	چند	چند
تأثیر	تأثیر	تأثیر	تأثیر	تأثیر	تأثیر
صافدرون	صافدرون	صافدرون	صافدرون	صافدرون	صافدرون
اغفال	اغفال	اغفال	اغفال	اغفال	اغفال
ولوله	ولوله	ولوله	ولوله	ولوله	ولوله
بون	بون	بون	بون	بون	بون
نادان	نادان	نادان	نادان	نادان	نادان
طعام	طعام	طعام	طعام	طعام	طعام
آجیناقلی	آجیناقلی	آجیناقلی	آجیناقلی	آجیناقلی	آجیناقلی
صورشدرمق	صورشدرمق	صورشدرمق	صورشدرمق	صورشدرمق	صورشدرمق
میتلا	میتلا	میتلا	میتلا	میتلا	میتلا
متأثر اولیق	متأثر اولیق	متأثر اولیق	متأثر اولیق	متأثر اولیق	متأثر اولیق
اشا	اشا	اشا	اشا	اشا	اشا

2013

5354-5359

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0063629

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0063628

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0063627

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0063626

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0063625

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0063624

թևողի

234

235

236

237

238

239